



Swelife ATMP

Slutrapport

Januari 2022

SWElife

Innehåll

Projektuppgifter och resultat 2

Mål för projektet - utfall 2

Projektreferat för publicering 3

Syfte och mål - uppfyllelse 3

Resultat och förväntade effekter - utfall 3

Upplägg och genomförande - analys 3

Swelifes roll 3

Bidrag till life science i Sverige 4

Leveranser 5

WP2 – nationell konferens 5

WP3 – kommunikation 5

WP4 6

Hållbar utveckling 8

Implementering och skalbarhet 8

Internationalisering 8

Mervärden 9

Övriga lärdomar 10

Nästa steg - vad händer nu? 10

Projektuppgifter och resultat

Swelife ATMP har genom kommunikationsplattformen ATMP Sweden synliggjort Sveriges ekosystem inom ATMP för nationella och internationella intressenter. Sammankopplingen med kompetenscentrumet CAMP (Centre for Advanced Medical Products) har skapat fördelaktiga synergier.

Konferenserna ATMP Sweden 20XX och ATMP World Tour i kombination med hemsidan www.atmpsweden.se och ATMP Sweden på LinkedIn har bidragit till ett stadigt ökande nätverk.

Hemsidan atmpsweden.se fungerar som tillgänglighetsportal för resultaten som skapats ur Swelife ATMP:

- > den regulatoriska guiden (SDP1)
- > förstudien till värderingsanalyser av mänskliga embryonala stamceller (SDP2)
- > läro- och stöd materialet "commercial aspects" (SDP3)
- > rapportmaterialet Manufacturing of Gene Therapy Products: A Swedish Perspective (SDP4)
- > kompetensnätverket SWECARNET (SDP5).

Grunden till det nätverk mellan universitetssjukhusens ATMP-centra, som nu vidareutvecklas inom innovationsmiljön ATMP 2030, lades genom Swelife ATMP och CAMP gemensamt. Genom detta arbete skapar Swelife ATMP större synlighet och tillgänglighet till infrastruktur kopplat till universitetssjukhusen.

Fortsättningen av SDP3 i "real world case" kopplar samman konceptet Real World Lab ur Region Västerbottens Vitbok "Tillsammans för tillgängliggörande av avancerade terapier..." med ATMP-centra. På detta sätt bidrar Swelife ATMP, genom fortsättning av aktiviteter i innovationsmiljön, i förlängningen till mer strukturerade och delbara data i framtiden.

Mål för projektet - utfall

Projektets mål har varit att bygga upp kommunikation, en nationell konferens och systemutvecklingsprojekt för att stärka Sveriges konkurrenskraft inom cell- och genterapi. En resurs för kommunikationsarbetet anställdes på 50 % under 2018 och har kontinuerligt arbetat med kommunikation och konferenser.

En viktig del var att skapa paraplynätverket ATMP Sweden och göra detta till en naturlig knut- och kontaktpunkt för intressenter. ATMP Sweden har även använts som namn för de årliga nationella konferenser som anordnats sedan 2018. Konferenserna har varit kostnadsfria för deltagare och till största delen bekostats genom bidrag från projektets parter.

Sammankopplingen med kompetenscentrumet CAMP (Centre for Advanced Medical Products) har gjort att forskningsresultat och företagssamarbeten kunnat kommuniceras gemensamt och varit synergistiska. Flödet av förfrågningar kring partnerskap och information är stadigt ökande.

Systemutvecklingsprojekten har adresserat en bredd av frågor:

- > från de första stegen i produktutveckling (lab till klinisk läkemedelsprövning)
- > till implementering och införande av godkända ATMP i svensk vård.

I samtliga systemutvecklingsprojekt har samverkan mellan olika intressenter (vård, akademi, företag, myndigheter m. fl.) varit utgångspunkten med målet att skapa bättre förutsättningar för utveckling och användning av avancerade terapier i Sverige.

Projektreferat för publicering

Syfte och mål - uppfyllelse

Projektets syfte var att stärka svenska konkurrenskraft inom cell- och genterapi (avancerade terapier, ATMP) genom att öka Sveriges synlighet och attraktionskraft, skapa en svensk ATMP-konferens och utveckla eller förbättra systemen inom vilka ATMP utvecklas eller används. Målen har uppfyllts genom breda samarbeten inom de arbetspaket och systemutvecklingsprojekt som genomförts.

Resultat och förväntade effekter - utfall

Resultaten ur projektet finns tillgänglig på atmpsweden.se:

- > den regulatoriska guiden (SDP1)
- > förstudien till värderingsanalyser av mänskliga embryonala stamceller (SDP2)
- > läro- och stöd materialet "commercial aspects" (SDP3)
- > rapportmaterialet Manufacturing of Gene Therapy Products: A Swedish Perspective (SDP4)
- > kompetensnätverket SWECARNET (SDP5).

ATMP Sweden utgör idag en naturlig kontaktpunkt både nationellt och internationellt, vilket är en effekt av kommunikationsarbetet inom projektet.

Upplägg och genomförande - analys

Projektet har sedan starten genomförts i nära samarbete med kompetenscentrumet CAMP och dess aktiviteter har arbetats fram över tid och varit behovsdrivna. Projektplanen har uppdaterats kontinuerligt då nya systemutvecklingsprojekt utformats. En gemensam process för projektförslag och godkännande av dessa utformades gemensamt med CAMP, nya projektparter har tillkommit över tid. Flexibiliteten har varit avgörande för projektets framgång.

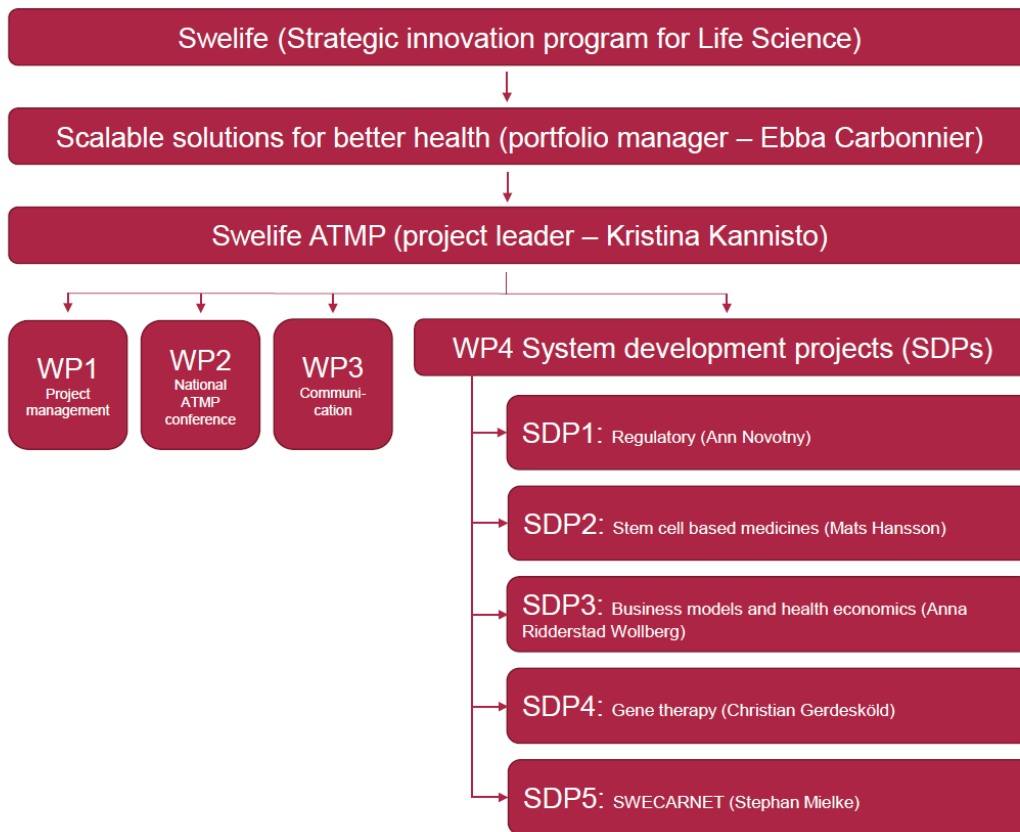
Swelifes roll

Swelife har varit behjälpligt med ett brett kontaktnät och i att lyfta frågor om patientinvolvering och datafrågor, vilka inte hade kommit upp på agendan utan Swelife. Det är först i korsbefruktningen med traditionell läkemedelsutveckling, bioteknik, etik, affärsutveckling, patient- och närståendeperspektiv, data och digitalisering som fältet kan röra sig framåt. Swelife skapar just denna korsbefruktning och katalyserar den genom att skapa kontakter som annars kan ta betydligt längre tid att få till.

Som exempel har Swelife kopplat samman projektet med relevanta regeringsuppdrag som berört områdena precisionsmedicin och ATMP. Ett annat exempel är kopplingen till Genomic Medicine Sweden och Biobank Sverige där ett nytt samarbete kring patient- och närståendesamverkan inletts.

Utan projektet Swelife ATMP hade vi inte kunnat bygga upp ATMP Sweden eller kommunikationsbasen inom området. Vi hade inte klarat av att samla till en nationell konferens eller skapa de breda, systemutvecklande projekt som WP4 innehållit.

Projektet har fått administrativt stöd (genom Nils-Olof Jönsson) i lägesrapporteringar och med utformning av projektavtal, vilket varit väldigt uppskattat. Swelife har också spridit information om projektet och dess resultat genom nyheter och intervjuer på sin hemsida och i nyhetsbrev. Kontakten med Karin Lilja (kommunikatör för Swelife) har hjälpt fram kommunikationsarbetet inom ATMP Sweden genom tips och informell dialog.



Figur 1. Projektets struktur

Bidrag till life science i Sverige

Projektet möter Swelifes effektlogik genom att:

1. Samordna och samverka nationellt mellan samtliga universitetssjukhus, flera universitet, små och medelstora, samt stora och globala företag och andra intressenter i ekosystemet runt ATMP, precisionsmedicin och life science. Projektet samarbetar även med kompetenscentra inom området (ex. CAMP och NextGenNK) och bidrar även till deras måluppfyllnad. På detta sätt samlas behov, kunskap och kompetens som omsätts till guider, mallar, rapporter, utbildningsinsatser mm (ex leveranser ur SDP1 och SDP3), vilka delas och kommuniceras via atmpsweden.se
2. Genom att skapa guider och stödverktyg för produktutvecklare och forskare, samt kommunicera och synliggöra verksamhet inom området (tex genom ATMP map) bidrar projektet till en hållbar, växande och internationellt konkurrenskraftig ATMP-sektor. Projektet bidrar även till att främja tillväxt inom ATMP och skapa förutsättningar för innovation genom att skapa mottaglighet, förmåga och kunskap i hälso- och sjukvården (ex Swecarnet).
3. Bidra till att invånare i Sverige har tillgång till innovativa, kostnadseffektiva och individanpassade ATMPs, baserade på nuvarande ”best practice”. Genom tex kompetensnätverket Swecarnet (SDP5) har kompetensutveckling och samarbetet runt kliniska prövningar och införande av godkända CAR T-cellsterapier stärkts. Idag pågår ett antal företagssponsrade, multinationella kliniska prövningar av CAR T-cellsterapier där flera svenska universitetssjukhus deltar. Flertalet svenska universitetssjukhus är kvalificerade och JACIE-ackrediterade för CAR T-cellsbehandlingar.

Projektet bidrar till den nationella strategin för life science genom att:

- > Skapa strukturer för samverkan inom projektet och genom paraplynätverket ATMP Sweden.
- > Knyta kontakter med Genomic Medicine Sweden och Biobank Sverige och därigenom påbörja arbetet med att undersöka gemensamma behov och gränssytor inom vårddataområdet. I förlängningen väntas detta leda till ökat nyttiggörande av hälso- och vårddata för forskning och innovation.
- > Bidra till ansvarsfull, säker och etisk policyutveckling genom flera av de systemutvecklingsprojekt (SDP inom WP4) som genomförts. Ett exempel är SDP2 där grunden lagts för en analys av värderingar gällande användningsområden för mänskliga embryonala stamceller.
- > Bidra till integrering av forskning och innovation i vården exempelvis genom arbetet i SDP5 Swecarnet där kliniskt verksamma, forskande läkare arbetar tillsammans med akademi och företag för ökad kompetens och förmåga att delta i kliniska prövningar och användning av CAR T-cellsterapier på de svenska universitetssjukhusen.
- > Grupperingar ur Swelife ATMP och CAMP kontinuerligt söker nya finansieringsmöjligheter för gemensamma projekt, både nationellt och internationellt (tex inom EU-program). Mycket av det som påbörjats inom både Swelife ATMP och CAMP fortsätter nu som konkreta satsningar på att skapa och/eller tillgängliggöra infrastruktur för process- och produktutveckling, tillverkning och forskning inom innovationsmiljön ATMP 2030 och i samarbete med arbetsgruppen precisionsmedicin och ATMP under samverkansprogrammet hälsa och life science. Exempel på detta är svenska ATMP-centra vid universitetssjukhusen och CCRM Nordic hub.
- > Tillsammans med CAMP och innovationsmiljön ATMP 2030 verka för kompetensförsörjning, talangattraktion och livslångt lärande genom utbildningsaktiviteter och kommunikation. Inom innovationsmiljön ATMP 2030 kartläggs utbildningsbehov vilken ska ligga till grund för insatser framåt. Inom Swelife ATMP har utbildningsdagar anordnats tillsammans med Våvnadsrådet, genom Swecarnet och i samband med virtuella konferensen ATMP Sweden 2020.
- > Sätta Sverige på kartan inom ATMP och bidra till internationell attraktivitet och konkurrenskraft. ATMP Sweden och Swecarnet är synliga och aktiva nätverk inom Europa. ATMP Sweden 20XX-konferenserna har kontinuerligt världsledande experter som key notes och föreläsare i programmet.

Leveranser

Leveranserna motsvarar till största delen de som uppställts i projektplanen, vissa förseningar och uteblivna leveranser har dock uppstått pga pandemin (framför allt inom SDP2 och SDP5).

WP2 – nationell konferens

En nationell ATMP Sweden-konferens har genomförts årligen sedan 2018, med förskjutning av ATMP Sweden 2020 till året därpå och omformning till virtuellt format pga pandemin. Ett nytt virtuellt koncept, ATMP World Tour, skapades också under pandemin för att öka den internationella uppkopplingen och synligheten. Denna genomfördes under våren 2021.

WP3 – kommunikation

Heather Main anställdes på 50 % genom Swelife ATMP för att koordinera och bygga upp kommunikationsaktiviteter och resurser. Hon skapade med hjälp av web- och IT-konsulter (bla Knowit) hemsidan atmpsweden.se och grafisk profil (logga) för både CAMP och ATMP Sweden. Hemsidan fick en uppdatering och nytt utseende under 2021. Då genomfördes även de första live-streamade sändningarna av ATMP World Tour och ATMP Sweden 2021 via hemsidan. Ett ATMP

Sweden-nyhetsbrev och en LinkedIn-sida skapades under 2018, ATMP Sweden har på LinkedIn (2021-12-11) 1482 följare. Nyhetsbrevet utkommer ca en gång i kvartalet. Genom Swelife ATMP har kommunikationen i huvudsak varit på engelska och inriktad mot forskare (både grund- och kliniska) och produktutvecklare (akademiska, kliniska och SMF:er), samt projektdeltagare inom nätverket ATMP Sweden.



WP4

SDP1 – regulatoriska aspekter

En regulatorisk guide skapades (pdf-format) i samarbete med CAMP, vilken kvalitetssäkrades genom granskning av Läkemedelsverket. Denna vidareutvecklades till en webbaserad guide samtidigt som hemsidan atmpsweden.se skapades och finns nu tillgänglig på ATMP - ATMP regulatory guide (atmpsweden.se). SDP1-gruppen producerade även ett antal mallar (IMPD, IB och protokoll) och checklistor som finns integrerade i den regulatoriska guiden ATMP - Guides and Documents (atmpsweden.se). Denna grupp samverkade med VOG Cells styrgrupp och projektgrupp och lade grunden för utvecklingen av ATMP-centra vid svenska universitetssjukhus.

Länkar:

ATM Regulatory guide: <https://atmpsweden.se/product-development/resources/atmp-regulatory-guide/>

Guides and Documents: <https://atmpsweden.se/product-development/resources/atmp-regulatory-guide/document-templates/>

SDP2 – stamcellsbaserade ATMPs

Två workshops anordnades 2018 och 2019 som samlade forskare, produktutvecklare, företag och myndigheter, och där fokus låg på att inventera behov och nuläge inom området. En genomgående analys av värderingar och preferenser relaterade till embryodonation för utveckling av ATMP presenterades (Bilaga-2-Inbjudan-och-presentation-ws-nr-2-190903.pdf (atmpsweden.se)). Under 2019 och början av 2020 förbereddes den kvalitativa och kvantitativa analys av värderingar som initialt planerades att genomföras inom projektet. Pandemin kom dock emellan och försenade både etikgodkännandet (studien godkändes i mars 2020) och genomförandet. Genomförandedelen flyttades därför över till CAMP där den nu slutförts och ett flertal manuskript är under utformande. Dessa väntas bli publicerade under 2022.

Länkar:

Inbjudan till seminarium: <https://atmpsweden.se/wp-content/uploads/2020/11/Bilaga-2-Inbjudan-och-presentation-ws-nr-2-190903.pdf>

SDP3 – Affärsmodeller och hälsoekonomi

Ett stort projektarbete ledde fram till ett omfattande kunskapsmaterial ATMP - Commercial aspects (atmpsweden.se). Bilagorna till rapporten innefattar en Target Product Profile (TPP)-mall, en Health Technology Assessment (HTA)-checklista med guidande instruktioner, en lättillgänglig förklaring till det värdebaserade prissättningssystemet, en lista på frågeställningar vid utveckling av olika typer av ATMP och vilken lagstiftning som berörs (denna analys

tillsammans med bl.a. arbetet inom SDP2 ligger nu till grund för en dialog med regeringskansliet rörande förslag till ändringar i biobankslagen), samt ett stort material om införandemodeller och prissättningssystem i andra länder och en global marknadsanalys. En förlängning av SDP3 genomfördes där dagens system för tillgängliggörande av läkemedel analyserades genom ett ”real world case”. Rapporten som helhet och alla bilagor finns fritt tillgängliga via atmpsweden.se på svenska och/eller engelska.

Länkar:

ATMP Commercial aspects: <https://atmpsweden.se/product-development/resources/commercial-guide-for-atmps/>

SDP4 – Utmaningar och möjligheter inom genterapi

Ett antal möten och workshops genomfördes för att utröna behov och utmaningar inom området genterapi samt vilka av dessa gruppen kunde adressera. En analys av tillverkningsmöjligheter genomfördes och resulterade i en rapport och ett inspelat webinarium ATMP - SDP4 Gene therapy (atmpsweden.se). Detta systemutvecklingsprojekt var ett av de mindre inom projektet.

Länkar:

Webbinarium: <https://atmpsweden.se/about-atmp-sweden/finalized-initiatives/about-swelife-atmp/projects/opportunities-and-challenges-for-sweden-to-become-internationally-leading-in-the-field-of-gene-therapy/>

SDP5 - Sweden's CAR T Cell Competence Network (SWECARNET)

En öppen mötes- och utbildningsplattform för akademiska partners, hälso- och sjukvård, industri och andra aktörer som jobbar med de utmaningar som finns kring implementeringen av CAR T-cellsterapi i Sverige har byggts upp. Regelbundna möten organiseras sedan projektets start, där de ingående parterna utbytt kunskap och samarbetat gränsöverskridande.

Under 2021 hölls en digital utbildningsdag och planering för en kommande utbildningsdag 2022 är under arbete. En projektkoordinator anställdes 2021; en åtgärd som blev försenad på grund av pandemin. En metod för mätning av cirkulerande CAR T-celler i perifert blod utvecklades i samarbete med Karolinska Universitetssjukhuset, som kommer att delas till andra behandlade kliniker i Sverige under 2022.

SWECARNET deltog i folkhälsodalen både 2020 (Hur skapar vi en gemensam målsättning för CAR T i Sverige?) och 2021 (Hur fångar vi värdet av nya cell- och genterapier för patienten?). Under 2020 producerades två filmer (“SWECARNET - towards implementation of CAR T in Sweden” och “Who is SWECARNET? Implementing CAR T in Sweden”) där två kärnmedlemmar i SWECARNET samt en patient som tidigare behandlats med CAR T medverkade.

Länkar:

Utbildningsdag: <https://atmpsweden.se/wp-content/uploads/2021/02/SWECARNET-23-Mars-2021-CAR-T-utbildningsdag-2.pdf>

Folkhälsodalen 2020: <https://youtu.be/ulbL1og8BXQ>

Folkhälsodalen 2021: <https://youtu.be/skqYGazCoUs>

Film Towards implementation ...: https://youtu.be/K6eMXnc7C_Y

Film Who is SWECARNET: <https://youtu.be/sZvFwjb8Pxo>

Hållbar utveckling

I förhållande till Agenda 2030 bidrar projektet främst till mål 3 Hälsa och välbefinnande och därinom särskilt till Delmål 3.B - Stöd forskning, utveckling och tillgängliggör vaccin och läkemedel för alla. Att stärka och underlätta utveckling och användning av ATMPs i Sverige har varit ett av projektets huvudmål.

Ett exempel är konferensen ATMP Sweden 2021, som hade temat "Vad kan vi lära oss av utvecklingen och implementeringen av "genleverans" Covid-19 vacciner?" (ATMP relevant learnings from the development and implementation of 'gene delivery' COVID vaccines). Den utveckling som skett inom området RNA- och DNA-vacciner under pandemin är av stor relevans för utvecklingen av teknik för vissa typer av genterapi och vice versa.

Projektet har bidragit till hållbar tillväxt genom att samla och kommunicera erfarenheter och kunskap, samt genom detta påverka de system som styr innovationsprocesserna inom området ATMP.

Projektet har varit jämställt i sin konstellation med fyra kvinnliga och tre manliga projektledare eller ansvariga för projektet som helhet (Kristina Kannisto), arbetspaket (Heather Main) eller systemutvecklingsprojekt (Ann Novotny, Mats Hansson, Anna Ridderstad Wollberg, Christian Gerdesköld och Stephan Mielke), se Figur 1. Projektets struktur. Jämlikheten har adresserats genom att erbjuda deltagare i projektet likvärdig ersättning för deltagande i systemutvecklingsprojektet och genom att tillgängliggöra resultaten ur projektet via hemsidan atmpsweden.se på svenska och/eller engelska. Konferensen ATMP Sweden har varit kostnadsfri för deltagare och utan begränsningar i vem som kan delta, likaså samtliga webinarier och seminarier som anordnats. Kunskap är makt och genom att tillgängliggöra och dela kunskap bidrar projektet till ökad jämlikhet.

Implementering och skalbarhet

De leveranser som i dagsläget finns tillgängliga via atmpsweden.se (se punkt 5 Leveranser) behöver vidareutvecklas och kommuniceras ut till rätt målgrupper. Det behövs även en viss del utbildningsaktiviteter av relevanta målgrupper baserat på rapportmaterial från SDP:erna. Detta arbete kommer till stor del att ske genom innovationsmiljön ATMP 2030.

Fortsatt drift och förvaltning av hemsidan atmpsweden.se och kommunikationsaktiviteter förväntas initialt kunna tas över av innovationsmiljön, men i förlängningen diskuteras bildandet av någon form av icke-vinstdrivande förening.

Internationalisering

En viktig del i internationaliseringsarbetet har varit ATMP World tour (ATMP - ATMP world tour 2021 (atmpsweden.se)) som samlade presentatörer från 14 länder över fem halvdagar i en virtuell konferens.

Tanken var att hitta olika världsledande modeller för tillverkning, implementering, betalningsmodeller med mera för ATMP och sedan skapa direkt kontakt mellan dessa och en svensk aktör som gemensamt utarbetade innehållet i konferensens sessioner. Syftet var att skapa synlighet (för Sverige och ATMP Sweden), att skapa kontaktnät och att ge svenska aktörer möjlighet att höra från de bästa exemplen i världen. Det var fokus på att hitta exempel från länder som har liknande storlek och system som Sverige för att kunna jämföra med Sverige.

Konferensen lockade 358 anmälda deltagare från 23 länder över fem världsdelar. Över 2000 visningar (på-loggningar för att se konferensen) registrerades.



Efter ATMP world tour inleddes ett arbete med att identifiera länder att samarbeta med runt betalningsmodeller. Kontakter från ATMP world tour användes för att få tag på personer som arbetar med betalningsmodeller för ATMP i Australien och Kanada. En workshop planeras för att diskutera hälsoekonomi och betalningsmodeller på nationella och regionala nivåer inom de olika länderna och jämföra mellan länderna.

Genom Swelife International (Heather Marshall Heyman) har personer inom projektet fått kontakt med konsortier och grupper internationellt och sökt finansiering bland annat inom Horizon 2020. Ett viktigt resultat av detta är att Karolinska Institutet nu representeras inom The European Consortium for Communicating Gene and Cell Therapy Information (EuroGCT) (Welcome to the future home of EuroGCT) genom Heather Main (kommunikatör för ATMP Sweden genom Swelife ATMP).

Länkar:

ATMP World Tour: <https://atmpsweden.se/atmp-world-tour-2021/>

Welcome to the future home of EuroGCT: <http://eurogct.org/>

Mervärden

Samarbete med Genomic Medicine Sweden (GMS) och Biobank Sverige har bland annat lett till projektarbetet "Samverkan 2.0" tillsammans med fyra patient- och/eller närstående-representanter, med syfte att presentera en verktygslåda för ökad patient- och närståendesamarbete på olika nivåer. Det är ett samverkansarbete som påverkar kultur, processer, arbetssätt, innovationsarbete, forskning med mera och som syftar till att vidareutveckla arbets- och tankesätt från "forskning och innovation för patienter och närstående" till "forskning och innovation med och av patienter och närstående".

Projektet har också skapat samverkansvinster genom att sammankoppla utbildningsinsatser med Vänadsrådets vävnadsområdesgrupp (VOG) Cells verksamhet, så att utbildningsdagar anordnades gemensamt och var öppna för både deltagare från hälso- och sjukvården och små och medelstora företag. Flera projektdeltagare i Swelife ATMP är även medlemmar i både VOG Cells styrgrupp eller projektgrupp och har därigenom kunnat föra samman behovsbilderna och insatserna. Personunion mellan bland annat CAMP, innovationsmiljön ATMP 2030, Swelife ATMP och VOG Cell har gjort att resurser och kunskap kunnat delas sömlöst och att synergier kunnat skapas mellan projekten och initiativen.

Swelife ATMP har genom att skapa ATMP Sweden och kommunicera ämnesöverskridande bidragit till att sammanföra och utvidga samarbeten och öka synligheten nationellt och internationellt. Det skapar flexibilitet och gör att nya projekt och initiativ inom området lätt kan inkluderas i kommunikationen och konferenser med mera. Hade vi låst oss vid att enbart

kommunicera utifrån projekt (dvs byggt upp en Swelife ATMP-kommunikation), hade detta inte varit möjligt på samma sätt.

Övriga lärdomar

Covid-19 pandemin orsakade förseningar i vissa delar av projektet, slutdatum för projektet som helhet försköts ca 1.5 år framåt (från maj 2020 till dec 2021). Pandemin påverkade även möjligheterna att genomföra den årliga konferensen fysiskt, men ledde även till att ett virtuellt format för konferensen utarbetades och dessutom att vi med hjälp av detta virtuella format kunde skapa en ATMP world tour med större internationell synlighet.

Projektets flexibilitet och avsaknad av allt för detaljerad projektplan vid start gjorde att projektets innehåll till stor del kunde utformas efter behov som identifierades. Detta ledde naturligtvis också till större osäkerhet inom och utanför projektet, dessutom förlorade vi ca 1,5 miljoner av de tot 14 miljoner i Vinnova-bidrag som projektet hade kunnat utnyttja eftersom det tog längre tid än förväntat att bygga upp de aktiviteter och det engagemang som krävs i ett så pass dynamiskt och komplext område. De strategiska pengarna var knutna till kalenderår vilket gjorde det svårt att förskjuta kostnader framåt i tid. Detta krävde bitvis stora insatser i projektledningen, men det är svårt att se att man i ett så pass stort projekt med så pass många parter kan skapa flexibilitet utan betydande insatser inom både projektledning och kommunikation.

En ytterligare komplicerande faktor var att CAMP initialt behövde samordnas med Swelife ATMP. Vilka delar som skulle genomföras inom vilket projekt behövde utarbetas och samverkansformerna formaliseras. Swelife ATMP utgjorde dock ett behövligt komplement till CAMP där till exempel öronmärkt budget för kommunikation saknades. Med facit i hand har det varit stora fördelar med att samordna projekten och det har också lett till större synergier och effekter.

Nästa steg - vad händer nu?

Leveranser ur projektet plockas i huvudsak upp och vidareutvecklas genom innovationsmiljön ”Sverige ledande inom avancerade terapier 2030”, eller ATMP 2030, där flera av projektdeltagarna i både Swelife ATMP och CAMP deltar aktivt.

Framåt är det av stor vikt att disseminera resultat och läromaterial ur projektet, att få intressenter att uppmärksamma och se innehållet på atmpsweden.se samt att göra atmpsweden.se till ”the go to place” för information och kommunikation. Grovjobbet är gjort och mycket intressant och användbart material finns tillgängligt på hemsidan, men når det ut till rätt målgrupper? Och är det tillräckligt tillgängligt (går det att hitta)? Analys av trafik på hemsidan och förslag på utvecklingsstrategin för de ”svenska sidorna” står på tur. Även att väva in material ur Swelife ATMP-rapporter från SDPerna i utbildningsinsatser framåt, genom innovationsmiljöns arbete. Riktade insatser mot till exempel inkubatorer och innovationsstödssystem behöver göras, framför allt för att föra ut innehållet i SDP3-rapporten och ATMP - Commercial aspects (atmpsweden.se)

Vi behöver arbeta med vidareutveckling och implementering av kommunikationsstrategin gentemot ”svenska” målgrupper; tex beslutsfattare och politiker, allmänhet och patient- eller närståendeorganisationer, chefer inom regioner och hälso- och sjukvård mm.

Det pågår diskussioner om att bilda organisationen (icke-vinstdrivande) ATMP Sweden för förvaltning och vidare utveckling av till exempel hemsidan och konferenserna – diskussioner och förberedelser sker inom innovationsmiljön.

Länkar:

ATMP - Commercial aspects <https://atmpsweden.se/product-development/resources/commercial-guide-for-atmps/>